

Prijave Udruge Franak urodile plodom – povjerenica za informiranje upozorava na nezakonit rad HNB-a, a i HNB je konačno reagirao i naložio bankama da žurno uklone dio nezakonitosti iz aneksa ugovora za konverziju

Zagreb, 30. studenoga 2015.

Povjerenica za informiranje dostavila je Udruzi Franak u petak 27.11. odlukukojom su uvaženi navodi žalbe Udruge Franak. Utvrđena je HNB-ova povreda Zakona o pravu na pristup informacijama te HNB-ovo nepostupanje po zakonu kada je odbio dostaviti zatražene podatke o kamatnim stopama poslovnih banaka od 2002. - 2015. HNB-u je naloženo da u roku od 15 dana riješi zahtjev Udruge Franak na zakonom propisan način.

HNB je pak reagirao na prijave Udruge Franak kojima je zatraženo od Ministarstva financija i Hrvatske narodne banke (HNB) da nadzorom banaka utvrde nepravilnosti u aneksima te je 26. studenoga 2015. naložio bankama da, bez odgađanja, iz aneksa za konverziju CHF kredita uklone:

- uvjetovanja u aneksima kojima se dužnici odriču potraživanja prema bankama
- mogućnost samovoljnog ponašanja banaka u budućnosti
- bilo kakve dodatne instrumente osiguranja
- ugovorne odredbe o ništetnosti aneksa u slučaju odluke Ustavnoga suda o neustavnosti zakona o konverziji
- odredbe o namirivanju manjka uplate bez sporazuma s dužnicima.

Udruga Franak pozdravlja nove aktivnosti HNB-a i istodobno upozorava da time nisu riješeni svi problemi, koji između ostaloga proizlaze iz manjkavosti zakona o konverziji. Udruga Franak ukazuje na sljedeće probleme u regulativi i postupanju banaka:

1. Potrebno je **produljiti rok** potrošaču za prihvata izračuna konverzije zbog niza nepravilnosti koje su se pojavile u ponudama konverzije.
2. Banke evidentno krše zakon ne priznajući svim dužnicima status klijenta.
3. Sberbank d.d. manipulira kupovnim i prodajnim tečajem za izračun početne EURO glavnice.
4. Potrebno je **propisati rok** u kojem banka po prijemu konverzije mora s potrošačem **zaključiti aneks ugovora**.
5. Potrebno je **dodatno regulirati** da su ništetne odredbe ugovora koje općenito **ne spadaju u konverziju** odnosno koje derogiraju prava potrošača.
6. Potrebno je detaljnije **regulirati pitanje otkazanih kredita** te omogućiti da se otkazani krediti mogu reprogramirati i dalje otplaćivati, pa čak i uz otpis zatezних kamata, jer do otkaza ne bi došlo da je konverzija provedena na vrijeme.
7. Potrebno je urediti **obveze između banke i vjerovnika koji je preuzeo naplatu** dugovanja (prodaja, ustup duga, osiguranje). Najjednostavnije bi bilo da banke koje su bile vjerovnici naprave potrebne izračune i anekse, jer je upitno koliko su novi treći vjerovnici koji nisu banke, sposobni pripremiti sve potrebne materijale za konverziju.
8. U konverziji se kao ključan i najveći problem pojavio **problem točnosti kamatnih stopa po kojima se izračunava konverzija**, a vezano uz to pojavljuje se i problem visokih fiksnih

marži koje su nezakonite, jer su utemeljene na kamatnim stopama koje su nezakonito povećavane. U skladu s time, potrebno je obvezati **HNB** da u roku od 15 dana objavi javno sve podatke o EURO kamatnim stopama za sve vrste EURO kredita za sve banke koje ulaze u postupak konverzije od 2002. do danas. Potrebno je uskladiti taj rok s produljenjem roka za prihvatanje konverzije.

Ako bi se sve predloženo i provelo, konačno više ne bi bilo nikakvih primjedaba na regulativu, nego bi samo valjalo nadzorom utvrditi krše li banke propise.

Postavlja se i opravdano pitanje – kako je moguće i je li uopće bilo zakonito postupanje revizora koji su se ogradili od točnosti i potpunosti ulaznih podataka banaka u vezi s izračunima konverzije, jesu li revizori koji su trebali jamčiti za točnost izračuna konverzije uopće obavili posao u skladu sa zakonom ili su, po nalogu banaka, pokušali zakon mimoići.

Udruga Franak ponovno poziva HNB da žurno objavi sve podatke o kamatama kojima raspolaže. Pozivamo HNB da bez odgađanja uputi svoje supervizore u poslovne banke radi utvrđenja i provjere podataka o kamatnim stopama koje su banke javno objavile na svojim web stranicama i po kojima provode konverziju.

Udruga Franak neće nestati sve dok ne nestane bezakonje koje ju je stvorilo.

Udruga Franak